

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه فنی و حرفه‌ای
معاونت آموزشی

شیوه‌نامه اجرایی

آیین‌نامه‌ی دوره‌های گاردانی، کارشناسی (پوسته و ناپوسته)

مصوب مرداد ۱۳۹۱

اداره کل خدمات آموزشی دانشگاه
شهریور ۱۳۹۲

مقدمه ؛

پیرو ابلاغ آیین نامه‌ی آموزشی جدید دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب مردادماه ۱۳۹۱، موارد زیر به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی مراکز وابسته به این دانشگاه، جهت اطلاع و بهره‌برداری لازم ارسال می‌گردد.

لازم به ذکر است که در این آیین نامه تلاش شده است تا ضمن برطرف ساختن نقاط مبهم آیین نامه‌ی آموزشی مصوب اردیبهشت ۱۳۷۶، به نکات زیر توجه بیشتری گردد.

۱- تلاش برنامه‌ریزی شده و هدفمند برای کاهش ماندگاری دانشجویان.

۲- تفویض اختیار بیشتر به شورای آموزشی دانشگاه‌ها.

نکته‌ی مهم؛ تعمیم مواد و تبصره‌های این آیین‌نامه برای حل مسایل و مشکلات آموزشی و دانشجویی دانشجویان ورودی قبل از سال ۱۳۹۱، صرفاً در موارد خاص و با تأیید شورای آموزشی مرکز بلامانع می‌باشد. اما اجرای تبصره‌ی ذیل ماده‌ی ۱۸ برای دانشجویان قبل از ورودی مذکور، تحت هر شرایطی ممنوع است.

در اجرای ماده‌ی ۲؛

۱- منظور از «مؤسسه» در بند ۲-۲، **دانشگاه فنی و حرفه‌ای** می‌باشد. بنابراین این عنوان در سرتاسر آیین‌نامه به دانشکده‌ها و آموزشکده‌های وابسته به این دانشگاه اطلاق نخواهد شد.

۲- منظور از «شورای آموزشی» در بند ۳-۲، **شورای آموزشی دانشگاه** می‌باشد. بنابراین تصمیم‌گیری در مسائل خاص و کلان آموزشی و دانشجویی (مگر در موارد اجرایی که در این شیوه‌نامه و یا بخشنامه ارسالی از دانشگاه به شورای مراکز تفویض می‌شود)، به عهده‌ی شورای آموزشی دانشگاه می‌باشد.

۳- مطابق بند ۷ و تا تاریخ تهیه‌ی این شیوه‌نامه، ارائه‌ی کلیه‌ی واحدهای درسی در تمام رشته‌های دایر در مراکز وابسته به صورت **حضور و تمام‌وقت** می‌باشد. بدیهی است در صورت کسب مجوز برای اجرای دوره، رشته و یا واحدهای درسی نیمه‌حضور و غیرحضور آیین‌نامه‌ی مرتبط و شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن متعاقباً ارسال خواهد شد.

۴- مطابق بند ۸-۲، آموزش کلیه‌ی دروس عملی و بخش عملی دروس نظری - عملی (شامل کارگاهی، آزمایشگاهی، کارورزی، پروژه، تمرین دبیری و) از نوع **مهارتی** خواهد بود.

۵- نظر به اینکه بعضی از مراکز وابسته به این دانشگاه فاقد عضو هیأت علمی بوده و یا در بعضی از رشته‌های دایر در مراکز، عضو هیأت علمی وجود ندارد مطابق بند ۹ ماده ۲ و در اجرای ماده ۱۴، از مدرس (ترجیحاً موظف) می‌توان به عنوان «**راهنمای تحصیلی (استاد راهنما)**» بهره گرفت.

۶- باتوجه به ماهیت و نوع آموزش‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای، زیر بند ۲-۱۰ در خصوص واحد درسی «**کارآموزی**» رعایت موارد مندرج در آیین نامه اجرایی درس کارآموزی که به تأیید شورای آموزشی دانشگاه رسیده است، الزامی است.

در اجرای ماده‌ی ۴؛

دو هفته امتحانات پایانی، مترادف یک هفته‌ی آموزشی محسوب می‌شود، بنابراین ابلاغ اساتید غیرموظف و حق‌التدریسی، به میزان **۱۷ هفته** در طول نیمسال و **۷ هفته** در دوره تابستانی صادر خواهد شد.

در اجرای ماده‌ی ۷؛

۱- مراکز مجاز نیستند بدون دلیل موجه، تعداد واحدهای درسی دانشجو در یک نیمسال تحصیلی را به زیر ۱۴ واحد برسانند.

۲- در صورتی که تعداد واحدهای درسی دانشجو در هر نیمسال بنابه دلایل موجه (به تشخیص شورای آموزشی مرکز)

درسی و یا رعایت پیش نیاز و ...)، این نیمسال جزو نیمسال‌های مجاز تحصیلی محسوب می‌شود و صرفنظر از میانگین کسب شده در این نیمسال، دانشجو می‌تواند در نیمسال بعدی مطابق روال عادی نسبت به اخذ واحد درسی اقدام نماید. و در نهایت، میانگین نمرات این دو نیمسال (نیمسال زیر ۱۴ واحد و نیمسال بعدی) در مشروطی یا ممتازی دانشجو محاسبه خواهد شد.

۳- تشخیص موجه یا غیرموجه بودن دلایل دانشجو جهت اخذ کمتر از ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال، با شورای آموزشی مراکز می‌باشد.

در اجرای ماده ۸:

۱- با عنایت به اینکه، اکثر واحدهای درسی رشته‌های فنی دایر در دانشگاه، عملی و نظری - عملی می‌باشند و بسیاری از دانشجویان مراکز وابسته، برای دانش‌آموختگی در پایان نیمسال چهارم و پنجم، نیاز به اخذ دروس مذکور به شیوه «معرفی به استاد» دارند، بنابراین در راستای کاهش ماندگاری دانشجویان ارائه دروس نظری و نظری - عملی به شیوه مذکور بلامانع می‌باشد. (مشروط بر اینکه دانشجو بتواند حداقل ۶۰ درصد نمره‌ی بخشی عملی در این آزمون را کسب نماید).

۲- در شرایط خاص با نظر شورای آموزشی مرکز، ارائه‌ی دروس عملی صرفاً به صورت فشرده (و یا به صورت پروژه‌ی تحقیقاتی، تولیدی و یا ساخت) بلامانع می‌باشد. در ضمن، تأکید می‌شود راهنمایان تحصیلی مدیران گروه و کارشناسان آموزش، برنامه‌ریزی و اطلاع‌رسانی لازم برای اخذ و گذراندن واحدهای دروس عملی را در طول دوره به عمل آورند تا منجر به ارائه‌ی درخواست برای گذراندن واحدهای مذکور به صورت معرفی به استاد نگردد.

۳- اخذ واحد درسی به شیوه‌ی «معرفی به استاد» در طول نیمسال تحصیلی و یا در دوره‌ی تابستان صورت خواهد گرفت، مشروط به اینکه؛

الف) اگر در دوره‌ی تابستان باشد، با احتساب دروس معرفی شده به استاد، سقف واحدهای انتخاب شده نباید از ۸ واحد تجاوز نماید.

ب) اگر در طول نیمسال‌های تحصیلی باشد، برای جلوگیری از تضییع حقوق دانشجو و فراهم نمودن شرایط لازم برای بهره‌مندی از مزایای دانش‌آموختگی در ادامه‌ی تحصیل و یا فرصت‌های شغلی، اداره‌ی آموزش می‌بایست پس از اعلام نتایج هر نیمسال، اسامی افراد ذینفع را استخراج و بلافاصله اقدام به ارائه حداکثر دو عنوان درسی باقیمانده به شیوه‌ی معرفی به استاد نماید.

در اجرای ماده ۱۰:

۱- ارائه‌ی حداکثر ۶ واحد درسی جبرانی برای بعضی از رشته‌های تحصیلی دوره‌ی کاردانی پیوسته، با نظر شورای آموزشی مراکز بلامانع می‌باشد.

۲- به مراکز اجازه داده می‌شود با تشخیص گروه آموزشی و تصویب شورای آموزشی مرکز حداکثر تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند.

در اجرای ماده ۱۲:

۱- حذف و اضافه‌ی چند درس دانشجو به تشخیص شورای آموزشی مراکز بلامانع است.

۲- دانشجو فقط مجاز به حذف اضطراری یک عنوان درسی «صرفاً نظری» می‌باشد.

۳- جدول زمان‌بندی حذف و اضافه و حذف اضطراری ضمیمه‌ی تقویم آموزشی جامع و قبل از شروع سال تحصیلی به مراکز ارسال خواهد شد.

در اجرای ماده ۱۳:

با عنایت به شرایط زیر و در راستای کاهش ماندگاری دانشجو؛

۱- گروه آموزشی موظف است جدول زمان بندی کلیه‌ی دروس دوره‌های کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته را براساس ۴ نیمسال و دوره‌ی کارشناسی پیوسته را حداکثر ۸ نیمسال تنظیم نماید.

الف. اگر تحت هر شرایطی دانشجوی دوره‌ی روزانه‌ی کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در نیمسال ششم و بالاتر و دانشجویان دوره روزانه‌ی کارشناسی پیوسته در نیمسال یازدهم و بالاتر انتخاب واحد نماید موظف به پرداخت شهریه مطابق تعرفه‌ی مصوب خواهد بود.

ب. مطابق بخشنامه شماره ۱۳۰/۱/۹۰۷۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۵/۱۵ صندوق رفاه دانشجویان که با نامه‌ی شماره‌ی ۲۵/۳۶۹۲/۵۰۰ مورخ ۹۱/۰۸/۰۱ سازمان مرکزی دانشگاه به مراکز ارسال شد، دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته پس از نیمسال چهارم و دوره کارشناسی پیوسته پس از نیمسال هشتم از تسهیلات رفاهی دولتی محروم خواهند شد.

در اجرای تبصره ماده‌ی ۱۵؛

- موضوع تشخیص موجه بودن غیبت دانشجو به شورای آموزشی مراکز وابسته به دانشگاه تفویض می‌شود.

در اجرای ماده‌ی ۱۶ و تبصره‌های آن؛

۱- استاد هر درس موظف است، سهم هر یک از فعالیت‌های آموزشی (حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی - پژوهشی و نتایج امتحانات میان نیمسال و پایان نیمسال) در نمره‌ی ارزیابی نهایی را در ابتدای هر نیمسال تحصیلی مشخص و به تفکیک به دانشجو اعلام نماید.

۲- برگزاری آزمون کتبی در بخش نظری واحدهای درسی نظری - عملی الزامی است.

۳- نظر به اینکه دانشگاه در راستای همسان‌سازی آموزشی در مراکز وابسته، اجرای آزمون هماهنگ در بعضی از دروس عمومی، پایه و تخصصی را برنامه‌ریزی نموده است، سهم آزمون هماهنگ در نمره ارزیابی پایانی، براساس میزان نمره مشخص شده توسط استاد برای آزمون پایان نیمسال قابل محاسبه است. (به عنوان مثال اگر سؤالات آزمون هماهنگ ۲۰ نمره‌ای طراحی شده باشد و استاد سهم امتحان پایان نیمسال از نمره ارزیابی نهایی را ۱۶ نمره در نظر گرفته و نمره‌ی دانشجو در آزمون هماهنگ ۱۵ احصا شده باشد، نمره امتحانی پایانی دانشجو $\frac{۱۵ \times ۱۶}{۲۰}$ خواهد بود که با نمرات سایر فعالیت‌های مستند آموزشی جمع شده و نمره‌ی نهایی محاسبه خواهد شد).

۴- در صورتی که دانشجو در آزمون پایانی دروس نظری - عملی غیبت نماید، نمره‌ی درس مذکور صفر منظور می‌گردد.

در اجرای ماده‌ی ۱۷ و تبصره‌های آن؛

۱- ذیل تبصره‌های ۱ و ۲، استاد موظف است حداکثر ۴ روز کاری پس از برگزاری آزمون هر درس، نمره‌ی اولیه را اعلام نماید پس از آن به مدت ۳ روز کاری برای دریافت و ۳ روز کاری برای پاسخ به اعتراضات و نهایی کردن نمره‌ها فرصت در اختیار دانشجو و استاد قرار می‌گیرد. در هر حالت حداکثر ۱۰ روز پس از برگزاری آزمون هر درس، گزارش نمره‌ی ارزیابی نهایی آن درس پس از بررسی اعتراضات دانشجویان باید به آموزش تحویل داده شود.

۲- ذیل تبصره ۳؛ درس پروژه نیز مشمول مقررات مندرج در این تبصره خواهد شد.

۳- ذیل تبصره ۵؛ با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از اساتید و مدرسین مراکز وابسته به دانشگاه، غیرموظف می‌باشند واحد آموزش باید، برگه‌های امتحانی را در محل گروه آموزشی یا اداره‌ی آموزش به مدت ۲ نیمسال نگهداری نماید.

۴- ذیل تبصره ۵؛ اساتید مجاز نیستند به دلخواه خود و یا درخواست دانشجو درس را ناتمام اعلام نمایند. بدیهی است درسی ناتمام خواهد ماند که:

۱- در برنامه‌ی درسی مصوب پیش‌بینی شده باشد.

۲- به تأیید گروه آموزشی مبنی بر نیاز به ناتمام شدن درس رسیده باشد.

۳- به دلایلی که مورد تأیید گروه آموزشی باشد تعداد جلسات تشکیل کلاسها در آن نیمسال به حد نصاب لازم نرسیده باشند.

در اجرای مادهی ۱۸؛

۱- اگر دانشجویی در یک درس خاص چند بار نمره‌ی زیر ۱۰ کسب نموده و در نهایت با نمره‌ی بالای ۱۴ آن درس را بگذراند، تمام نمرات زیر ۱۰ حذف می‌شود.

۲- محل ثبت نمره‌ی بالای ۱۴، در نیمسالی است که دانشجو آن را کسب نموده است.

۳- سیستم نرم‌افزار آموزشی طوری طراحی شده است که با حذف نمره‌ی زیر ۱۰ در هر نیمسال معدل آن نیمسال و معدل کل اصلاح می‌گردد، بدیهی است در صورتی که با تغییر معدل، دانشجو از حالت مشروطی خارج شود، آن نیمسال به عنوان مشروطی منظور نخواهد شد. (ایجاد تغییرات در لیست نمراتی که به معنای استاد مربوطه رسیده و پس از صحافی بایگانی می‌شود، مجاز نیست)

در اجرای مادهی ۲۲؛

منظور از تعرفه‌ی مصوب، تعرفه‌ی مندرج در دفترچه‌ی سازمان سنجش آموزش کشور و یا بخشنامه‌های اصلاحی ارسال شده از طرف دانشگاه درخصوص میزان شهریه دانشجویان نوبت دوم می‌باشد.

در اجرای مادهی ۲۳؛

۱- منظور، شورای آموزشی دانشکده / آموزشکده‌های وابسته به دانشگاه می‌باشد

۲- موضوع، شامل عدم ثبت نام برای دانشجویان جدیدالورود و عدم انتخاب واحد برای دانشجویان نیمسال دوم به بعد خواهد شد.

۳- دانشجو برای استفاده از مرخصی، می‌بایست حداقل ۲ هفته قبل از شروع هر نیمسال درخواست کتبی خود را به آموزش تحویل دهد.

در اجرای ماده ۲۴؛

دانشجو از تاریخ ارایه‌ی درخواست انصراف از تحصیل تا پایان همان نیمسال فرصت دارد نسبت به بازگشت به تحصیل اقدام نماید. بنابراین مراکز موظفند ثبت درخواست انصراف دانشجویان در طول هر نیمسال را تا پایان همان نیمسال به تأخیر انداخته و پس از آن اقدام‌های لازم (از جمله تسویه حساب، معرفی به نظام وظیفه و ...) را به عمل آورند.

در اجرای مادهی ۲۵ و ۲۸؛

تغییر رشته - گرایش در یک گروه امتحانی با نظر شورای آموزشی مرکز بلامانع می‌باشد، اما تغییر رشته از یک گروه امتحانی به گروه امتحانی دیگر، ممنوع می‌باشد. (مگر در شرایط خاص که به تأیید شورای آموزشی دانشگاه رسیده باشد).

یادآوری: در شرایط خاصی که دانشجوی دوره‌ی کاردانی پیوسته ناگزیر به تغییر رشته از یک گروه امتحانی به گروه امتحانی دیگر باشد، می‌بایست درخواست خود را به صورت کتبی به واحد آموزش مرکز تحویل دهد. سپس موضوع در شورای آموزشی مرکز بررسی شود و نظر شورا به همراه خلاصه وضعیت تحصیلی، درخواست دانشجو و مدارک و مستندات لازم جهت طرح در شورای آموزشی دانشگاه به سازمان مرکزی ارسال گردد.

در اجرای مادهی ۲۹؛

۱- اگر دانشجویی یک یا چند نیمسال را در گرایش اول سپری کرده باشد و در سنوات باقیمانده اقدام به تغییر گرایش نماید؛

الف - فقط واحدهای درسی پذیرفته شده با نمره‌ی بالای ۱۲ در کارنامه‌ی جدید قرار می‌گیرد.

ب - کل نیمسال‌های گذرانده شده به عنوان سنوات تحصیلی دانشجو ثبت خواهد شد.

۲- پذیرش واحدهای درسی قبول شدگان آزمون ورودی این دانشگاه، که قبلاً در این مؤسسه و یا سایر مؤسسات گذرانده‌اند، با رعایت شرایط زیر بلامانع است.

الف) پذیرش، ثبت نام و ادامه‌ی تحصیل دانشجو در محل قبلی مطابق مقررات و مورد تأیید بوده باشد.
ب) اعتبار علمی رشته - گرایش و محل تحصیل قبلی، مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

پ) داوطلب پذیرفته شده، مجاز به شرکت در آزمون ورودی این دانشگاه و ثبت نام و ادامه‌ی تحصیلی در رشته گرایش و محل جدید باشد.

ت) صرفنظر از سنوات سپری شده از سال پذیرش در محل تحصیل قبلی و به تشخیص گروه آموزشی مرتبط در مراکز محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با دروس رشته‌ی جدید اشتراک محتوایی داشته باشد.

ث) حداقل نمره‌ی هر درس برای پذیرش ۱۲ باشد.

ج) دانشجو موظف به پرداخت شهریه بازای هر واحد درسی پذیرفته شده مطابق تعرفه‌ی مصوب نوبت دوم (مندرج در دفترچه‌ی سازمان سنجش و بخشنامه‌ی مرتبط براساس سال ورودی) می‌باشد.

در اجرای ماده‌ی ۳۰؛

واحد آموزش موظف است در کوتاه‌ترین زمان ممکن نسبت به ثبت نمره‌ی دانشجو اقدام نماید.

در اجرای ماده ۳۵؛

آیین‌نامه‌ی مصوب مرداد ماه ۹۱، برای دانشجویان ورودی مهر ماه ۹۱ به بعد لازم الاجراء است. اما برای ایجاد وحدت رویه و در موارد اجرایی که به صراحت در این آیین‌نامه به آن اشاره نشده باشد، می‌توان از آیین‌نامه‌ی مصوب اردیبهشت ۷۶ و بخشنامه‌های مرتبط با آن (مشروط بر اینکه با مفاد آیین‌نامه‌ی جدید مغایرتی نداشته باشد)، استفاده نمود.

علی خاکی

سرپرست معاونت آموزشی

